

Zaaknummer: 16.0529.29

Datum: 8 september 2016

Verslag van de Autoriteit Consument en Markt in de zin van artikel 6.5 van Bijlage I van Verordening (EG) nr. 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1228/2003.

In dit verslag concludeert de Autoriteit Consument en Markt dat de onttrekkingen aan de veilingopbrengsten gedaan in het jaar 2015 en de eerste helft van 2016 door TenneT TSO B.V. in lijn zijn met bovengenoemde verordening.

1 Inleiding

1. In dit verslag zet de Autoriteit Consument en Markt (ACM) uiteen hoeveel inkomsten TenneT TSO B.V. (TenneT) tussen 1 januari 2015 en 30 juni 2016 heeft verkregen door het veilen van grenscapaciteit, hoe deze inkomsten door TenneT gebruikt zijn en of dat gebruik in overeenstemming is met Verordening nr. 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1228/2003 (de Verordening).
2. De beschikbare transportcapaciteit op de interconnectoren¹ met Duitsland, Noorwegen en België veilt TenneT in samenwerking met de betrokken buitenlandse beheerders van het hoogspanningsnet. De veiling van de capaciteit voor jaar- en maandtransporten op de landsgrensoverschrijdende verbindingen tussen Nederland en België, en Nederland en Duitsland loopt via JAO² (Joint Allocation Office). De dagcapaciteit wordt op dag-vooruit basis

¹ Een interconnector is een transmissielijn die een grens tussen staten overschrijdt of overspant en de nationale transmissiesystemen van deze landen onderling koppelt (artikel 2, eerste lid, van de Verordening).

² In augustus 2015 is CASC samengegaan met CAO onder de naam JAO. Zie ook <http://www.jao.eu>.

impliciet geveild door middel van marktkoppeling. De betrokken transmissiesysteembeheerders samen met elektriciteitsbeurzen voeren deze impliciete veiling uit. De veilingen genereren alleen opbrengsten indien er sprake is van congestie³. De opbrengsten van de veiling worden verminderd met de kosten van de veiling en verdeeld tussen TenneT en de beheerders van het buitenlandse hoogspanningsnet⁴.

3. De transmissiebeheerders beheren deze veilingopbrengsten apart en zij mogen deze alleen voor bepaalde wettelijke doeleinden gebruikt worden. TenneT heeft de veilingopbrengsten ondergebracht bij de Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet.
4. In dit verslag controleert ACM of de veilingopbrengsten tussen 1 januari 2015 en 30 juni 2016 in lijn met de Verordening zijn besteed.

2 Beoordeling besteding veilingopbrengsten

5. Op 18 juli 2016 heeft ACM van TenneT de rapportage⁵ ontvangen over de ontvangsten en bestedingen van de veilingopbrengsten in het jaar 2015 en de eerste helft van 2016 (1 januari tot en met 30 juni 2016).
6. TenneT heeft voor de data van 2015 een controleverklaring van een onafhankelijke accountant meegestuurd. De data van 2016 heeft de accountant niet gevalideerd. De controle over deze dataset van 2016 zal de accountant volgend jaar uitvoeren.
7. ACM publiceert conform artikel 6.5 uit bijlage I van de Verordening dit verslag. Hierin toetst ACM of het gerapporteerde in overeenstemming is met de drie doelstellingen van artikel 16, zesde lid, van de Verordening. Dit artikel bepaalt dat de opbrengsten uit de veiling van de schaarse interconnectiecapaciteit voor drie doelen worden gebruikt:
 - 1) de instandhouding van interconnectiecapaciteit,
 - 2) investeringen in nieuwe interconnectiecapaciteit, of
 - 3) de tariefinkomsten van de betreffende transmissiesysteembeheerder.

2.1 Veilingopbrengsten 2015

8. De veilingen op de NorNed-verbinding en de interconnectoren met België en Duitsland bepalen grotendeels de inkomsten van de Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet. ACM gaat conform de Richtsnoeren hieronder alleen in op de gedane onttrekkingen en of deze onder de doeleinden van artikel 16, zesde lid, van de Verordening vallen.

³ Artikel 6.1 van Bijlage I van de Verordening. "Congestie" is gedefinieerd in artikel 2, tweede lid, onderdeel c, van de Verordening.

⁴ Artikel 5.6.15.1 van de Netcode Elektriciteit.

⁵ E-mail met kenmerk 2016305882.

Norned

9. TenneT heeft een onttrekking gedaan voor de kosten van energie en vermogen voor NorNed. Het betreft kosten voor netverliezen, kosten voor regel- en reservevermogen en kosten voor de veilingen. Deze kosten houden direct verband met het beschikbaar stellen en handhaven van de koppelingcapaciteit.
10. Verder onttrekt TenneT € 1.450.000 voor de prikkel relatieve beschikbaarheid voor het jaar 2015.⁶ Dit is conform het besluit van 29 maart 2016⁷, waarin ACM de definitieve prikkel voor de relatieve beschikbaarheid van NorNed in 2015 op € 1.449.618 heeft vastgesteld. Deze prikkel moet TenneT stimuleren om jaarlijks een zo groot mogelijke capaciteit aan de markt beschikbaar te stellen.

Veilingen overige interconnectoren

11. Net als voor NorNed onttrekt TenneT ook kosten voor de uitvoering van de veilingen op de Belgische en Duitse interconnectoren aan de veilingopbrengsten.

Overige onttrekkingen

12. Overige onttrekkingen zijn in 2015 gedaan voor exploitatiekosten en kosten voor een interconnector met Denemarken (Cobra). Exploitatiekosten betreffen kosten voor het beheer van de Stichting Doelgelden en hangen samen met artikel 16 van de Verordening. De kosten voor een interconnector met Denemarken betreffen voorbereidingskosten. Kosten voor onderzoek naar uitbreiding van interconnectorcapaciteit liggen in het verlengde van de doelstelling van artikel 16, zesde lid, onderdeel b, van de Verordening.
13. Tot slot heeft TenneT € 45.026.000 aan de veilingopbrengsten onttrokken en aangewend voor de berekening en vaststelling van de nettarieven. Met het Tarievenbesluit voor transporttaken 2015⁸ heeft ACM deze aanwending goedgekeurd, zoals de tweede alinea van artikel 16, zesde lid, van de Verordening voorschrijft.
14. ACM concludeert dan ook dat bovenstaande onttrekkingen in lijn zijn met de Verordening.
15. Onderstaande tabel geeft alle onttrekkingen en bijstortingen van 2015 als volgt schematisch weer:

Overzicht veilinggelden van 1 januari tot en met 31 december 2015

Openingsbalans veilinggelden	€ 721.362.000
-------------------------------------	----------------------

⁶ TenneT krijgt een bonus als ze een hogere beschikbaarheid van de NorNed-kabel realiseren dan de gestelde norm. Indien lager moet TenneT uit eigen vermogen de malus toevoegen aan Stichting Doelgelden.

⁷ Besluit met kenmerk ACM/DE/2016/201506.

⁸ Besluit met kenmerk ACM/DE/2014/206887.

<u>NorNed</u>	
Bij: opbrengst NorNed veiling	€ 57.830.000
Af: kosten energie en vermogen	
- <i>Kosten netverliezen</i>	€ - 1.962.000
- <i>Kosten regel- en reservevermogen</i>	€ - 709.000
- <i>Kosten EMCC/APX</i>	€ - 416.000
Netto opbrengst NorNed	€ 54.743.000
Bij: toevoeging (storm)schade NorNed (2013)	€ 63.000
Bij : Dotatie kabelfout NorNed 2010	€ 44.000
Af: onttrekking van de prikkel "relatieve beschikbaarheid"	€ - 1.450.000
Netto toevoeging Norned	€ 53.400.000
<u>Veilingen overige interconnectoren</u>	
Bij: opbrengsten interconnectoren Duitsland en België	€ 97.044.000
Af: bijdrage TenneT in de kosten van de veiling	€ - 1.598.000
Netto toevoeging overige interconnectoren	€ 95.446.000
Netto toevoeging deelneming TenneT Duitsland B.V.	€ 10.876.000
Netto toevoeging rente opbrengsten	€ 1.060.000
<u>Overige toevoegingen / onttrekkingen</u>	
Af: exploitatiekosten	€ - 158.000
Af: cobra (Denemarken)	€ - 6.442.000
Af: eenmalige verrekening veilinggelden 2014 (omzet via tariefinkomsten)	€ - 45.026.000
Totaal overige toevoegingen / onttrekkingen	€ - 51.626.000
Mutatie veilinggelden	€ 109.158.000
Eindbalans veilinggelden	€ 830.520.000

2.2 Veilingopbrengsten eerste helft van 2016

16. Voor de onttrekkingen in de eerste helft van 2016 voor NorNed, de veilingen op de Duitse en Belgische interconnectoren, de exploitatiekosten en de aanwendungen van veilinggelden voor de berekening en vaststelling van de nettarieven is hetgeen overwogen in randnummers 9, 10 en 13 van overeenkomstige toepassing.
17. Onderstaande tabel geeft alle onttrekkingen en bijstortingen in de eerste helft van 2016 schematisch weer:

Overzicht veilinggelden van 1 januari tot en met 30 juni 2016

Openingsbalans veilinggelden	€ 830.520.000
<u>NorNed</u>	
Bij: opbrengst NorNed veiling	€ 7.714.000
kosten energie en vermogen	
Af: kosten netverliezen	€ - 163.000
Af: kosten regel- en reservevermogen	€ - 316.000
Af: kosten veilingen APX	€ - 254.000
Netto opbrengst NorNed	€ 6.980.000
	€ 23.000
Bij: 2013-11 inz cable outage 30-10/20-12-2013	
Netto toevoeging NorNed	€ 7.003.000
<u>Veilingen overige interconnectoren</u>	
Bij: opbrengsten interconnectoren Duitsland en België	€ 23.368.000
Af: bijdrage TenneT in de kosten van de veiling	€ - 1.760.000
Netto toevoeging overige interconnectoren	€ 21.608.000
Bij: Netto toevoeging deelneming Duitsland B.V.	€ 13.852.000
Bij: Netto toevoeging rente opbrengsten	€ 246.000
Af: cobra (Denemarken)	€ 0
Af: exploitatiekosten	€ - 114.000
Af: eenmalige verrekening veilinggelden 2015 (omzet via tariefinkomsten)	€ - 64.929.000
Mutatie veilinggelden	€ 22.332.000
Eindbalans veilinggelden	€ 808.188.000

3 Conclusie

18. ACM concludeert dat de onttrekkingen aan de veilingopbrengsten zoals verricht in het kalenderjaar 2015 en het eerste halfjaar van 2016 in lijn zijn met de Verordening en in het bijzonder de doelstellingen van artikel 16, zesde lid, van deze Verordening.